

सप्तविंशतितमः पाठः - <https://www.youtube.com/watch?v=DeY7kKj9uPM>

१२०. अन्तः X बहिः पुनश्चरणम्

प्रकोष्ठस्य अन्तः दीपः अस्ति। प्रकोष्ठात्/प्रकोष्ठतः बहिः पादरक्षाः सन्ति।
गृहस्य अन्तः प्रकोष्ठाः सन्ति। गृहात् बहिः मार्गः अस्ति।

एकं मन्दिरम् अस्ति। मन्दिरस्य अन्तः किं किम् अस्ति?
मन्दिरात् बहिः किं किम् अस्ति? इति तत्पश्चात् छात्राः वदन्ति।

१२१. इतोऽपि (इतः अपि=इतोऽपि) ఇంకా ... (some) more ...

भवान् इतोऽपि एकां रेखां लिखतु!
भवती इतोऽपि दीर्घां रेखां लिखतु!
भवत्याः नाम किम्? सा किमपि वदति!
शिक्षकः 'भवती इतोऽपि उच्चैः वदतु' इति वदति।
भवान् 'अ' इति अक्षरं लिखतु! इतोऽपि बृहत् अक्षरं कः लिखति?

अहं किञ्चित् सङ्गीतं जानामि। इतोऽपि ज्ञातुम् इच्छामि।
वत्से! इतोऽपि निद्रा न प्राप्ता పొందబడలేదు obtained किम्?

भवती देवचिन्तनं करोतु, नेत्रद्वयं निमीलयतु।
इतोऽपि निद्रा नास्ति? इतोऽपि निद्रां न करोति चेत्
ताडयामि కొడతాను hit (you)।

अष्टवादनम् अभवत्! मञ्जुनाथः इतोऽपि न आगतवान्!

१२२. इत्युक्ते - అనంటి/అంటి ... if said it means...

श्रीपादः गीतं गायति। शिक्षकः आनन्दम् अनुभवति।
सः वदति यत् 'अहं सङ्गीतम् इत्युक्ते बहु इच्छामि।' इति।
पायसम् इत्युक्ते अहं चषकद्वयं पिबामि।

कविः इत्युक्ते कालिदासः एव।
आदिकविः इत्युक्ते कः? छात्राः उत्तरन्ति यत् 'वाल्मीकिः' इति।
आदिकाव्यम् इत्युक्ते रामायणम्।
'राजाजी' इत्युक्ते चक्रवर्ति-राजगोपालाचार्यः।
'जेपी' इत्युक्ते जयप्रकाश-नारायणः।
'चेन्नै' इत्युक्ते 'मद्रास्' अस्ति।

१२३. आरम्भे మొదట్లో in the beginning; अन्ते చివర్లో at the end

कक्षयायाः आरम्भे शिक्षकः 'नमो नमः' इति वदति।
कक्षयायाः अन्ते सः 'धन्यवादः' इति वदति।
कार्यक्रमस्य आरम्भे दीपज्वालनं भवति।
कार्यक्रमस्य अन्ते वन्दन-समर्पणं/वन्दन_अर्पणं कुर्वन्ति।
कविः काव्यस्य आरम्भे

मङ्गलाचरणं ప్రత్యేకమైన పద్యం special shloka करोति।

सः काव्यस्य अन्ते अपि मङ्गलाचरणं करोति।

सुभाषितम्

२७. उपार्जितानां वित्तानाम्, त्याग एव हि रक्षणम्।
तडागोदरसंस्थानाम्, परीवाह इवाम्भसाम्॥

पदविभागः –उप_अर्जितानाम्, वित्तानाम्, त्यागः, एव, हि, रक्षणम्, तडाग_उदर-
संस्थानाम्, परीवाहः, इव, अम्भसाम्।

अन्वयः, अर्थः च – उप_अर्जितानां సంపాదించబడినటువంటి (of) earned वित्तानां
ధనములకు of monies రక్షణం त्याగः हि తప్పనిసరిగా definitely एव, तडाग_उदर-
संस्थानाम् చెరువు కడుపులో ఉన్నటువంటి (of) staying in the stomach of

(water) tank అమ్మసాం జలములయొక్క of waters పరీవాహ: బయటకు

ప్రవహింపజేయుట flow ఇవ।

వయం వित्तम् सम्पादयाम:। तत् वित्तं रक्षणीयम् एव। कथम्? त्यागेन। यदि वयम् अर्जयाम:, त्यागं कुर्म: च, तर्हि पुन: वित्तं स्वयम् एव आपतति। भवन्त: पश्यन्तु - एक: तडाग: जलेन पूर्ण: अस्ति। तत्र स्थितस्य जलस्य रक्षणं कथं करणीयम्? यदि तत: इत्युक्ते तडागत: पరీवाह: प्रवाह: भवति, तर्हि पुन: तडाग: जलं सुखेन प्राप्तुं शक्नोति। पुन: जल-प्रवाह: भवति। जना: तस्य प्रवाह-जलस्य उपयोगं कृत्वा सुखेन जीवन्ति खलु?

कथा

पूर्व कदाचित् ఒకానొకప్పుడు at some time भारते हर्षमहाराजस्य शासनम् rule आसीत्। तदा चीनदेशस्य पर्यटक: traveller ह्युयान्-त्साङ्ग: भारतम् आगतवान्। भारते सर्वत्र पर्यटनं कृतवान्। भारतीय-संस्कृतिम् अधीतवान् అధ్యయనం చేసాడు studied। देशस्थानां जनानां विषये सम्यक् परिशीलितवान् स:। स: केषाञ्चन కొన్నిటి యొక్క of some ग्रन्थानाम् अमूल्यवस्तूनां మూల్యంలేని వస్తువులయొక్క of invaluable things చ సङ्గ్రహం పోసుచేయుట collection కृतवान्।

भारतत: प्रस्थान-समये at the time of leaving ह्युयान्-त्साङ्ग-महोदय: हर्षचक्रवर्तिनं दृष्टवान्। स: तत्र स्वानुभवम् उक्तवान्, महाराजाय धन्यवाद-समर्पणम् अपि कृतवान्। महाराज: अपि अतीव చాలా a lot सन्तुष्ट:। स: पर्यटकाय राजश्री-नामिकां नौकां ship दत्तवान्। विंशतिं वीरान् अपि ह्युयान्-त्साङ्ग-महोदयेन सह तस्य रक्षणार्थं प्रेषितवान्। गमनसमये हर्षचक्रवर्ती वीरान् उक्तवान् यत् 'भो: वीरा:! अस्यां దీనిలో in this नौकायां अनेके many धर्म-ग्रन्था:, अनेकानि ऐतिहासिक-वस्तूनि च सन्ति। एतानि सर्वाणि भारतीय-संस्कृते: प्रतीकानि గుర్తులు

memorabilia, amūlyāni ch। at: eteṣāṃ rakṣaṇaṃ bhavataṃ vīraṇām ādyaṃ/prathamam kartavyam' itih। evam uktavān harṣamaharāj:।

यात्रा आरब्धा। अनेकानि दिनानि व्यतीतानि/ यापितानि గడిచిపోయినవి spent off।
कोऽपि विघ्नः hindrance न सञ्जातः/आसीत्। परन्तु एकस्मिन् दिने समुद्रे
चण्डमारुतः వెరి గాలి gale आरब्धः! नौका डोलायमाना/दोलायमाना ఊరిపోతున్నది
swinging सञ्जाता। नौका भग्ना విరిగిపోయినది broken भविष्यति इति
शङ्का/संशयः आसीत्। नौकाचालकः उक्तवान् यत् 'भोः! भवन्तः निजप्राणान् रक्षन्तु।
अत्र विद्यमानानि वस्तूनि समुद्रे क्षिपन्तु విసిరివెయ్యండి throw।' इति।

तदा योधनायकः उक्तवान् यत् 'भोः! वीराः! एतेषां धर्म-ग्रन्थानां, तथा एव एतेषाम्
अमूल्यवस्तूनां च रक्षणां अस्माकं प्रथमं कर्तव्यम्। तदर्थं सर्वे सिद्धाः भवन्तु! प्राणेभ्यः
ప్రాణములకంటే more than lives अपि कर्तव्यपरिपालनम् आवश्यकम्। तदा
एकैकः वीरः आत्मानं తనను తాను himself समुद्रे क्षिप्तवान्। ते संस्कृति-रक्षणार्थं
स्वप्राणान् तृणम् గడ్డి grass इव समर्पितवन्तः।

वीराणां संस्कृति-रक्षणे तत्परतां दृष्ट्वा, ह्युयान्-त्साङ्ग-महोदयः नेत्र-द्वयतः अश्रूणि
కన్నీళ్లు tears मुञ्चितवान्/त्यक्तवान्।

Write the following expressions in Samskritam (Video27) –

1. ఈ పెట్టిలోపల ఏమీ లేదు! There is nothing inside that box.

2. బయటకు వెళ్ళకురా నాన్నా! అంటే వినలేదు మూర్ఖుడు. Fool did not hear my
words 'Do not go out dear!'

3. ఇంటిలోపల సుఖం, బయట దుఃఖం అని ఏమన్నా ఉందా? Is there anything like
comfort inside house and sorrow outside?

4. అతని బుర్రయొక్క (బ్రెయిన్) లోపల ఏం లేదు, అంతా డొల్ల! Inside his brain, there is nothing. It is all empty.
5. లోపల ఏమన్నా ఉంటే చూడగలవు నువ్వు. అక్కడ ఏమీ లేదు! If there is something, you can see. There is nothing there.
6. ఇంకా ఎంత (క్వియ్) తింటావురా మిత్రుడా? How much more would you eat friend?
7. అమ్మా! ఇంకాస్త సాంబారు వడ్డించు! Mother! Please serve some sambar.
8. భారద్వాజుడు అన్నాడు ఏమనంటే ఇంకా ఆయువు ఉంటే అధ్యయనంతో, అధ్యాపనంతోనే గడుపుతాను అని. Bharadwaja said what 'if more life is there, I will spend it with studying and teaching'.
9. కిలో అంటే వెయ్యి గ్రాములు. Kilo means 1000 grams.
10. రేపంటే రేపేనా? Tomorrow means tomorrow only?
11. నేనంటే ఏమనుకొంటున్నావు నువ్వు? What do you think when I say I (about me)?
12. ప్రధానమంత్రి అతనే! If you say Prime Minister, he is the guy.
13. ఉద్యోగం అంటే అట్లా ఉండాలి! If you say job, it (Job) should be like that.
14. సభ మొదట్లో ఇక్కడే ఉన్నాడు అతను. చివర్లో అదృశ్యుడు అయ్యాడు. At the beginning of the meeting, he was here only. At the end he (became) disappeared.
15. 'వాగర్థావివ' అని శ్లోకం రఘువంశపు మొదట్లోనే ఉంటుంది. 'वागर्थाविव' श्लोकः is at the beginning of रघुवंशम्.
16. సమావేశానికి చివర్లో అల్పాహారం ఇచ్చారు. At the end of the meeting, they gave snacks.